

Seicliosta Próifílithe Cumarsáide d'Iar-Bhunscoileanna: Urlabhra, Teanga agus Cumarsáid

Ainm an Dalta: _____

Bliain/Rang Scoile: _____

Seicliosta Comhlíonta ag: _____

Post sa Scoil: _____

Smaoinigh faoi chumas an dalta, i gcomparáid lena bpiaraí, ansin rátáil iad trí úsáid a bhaint as

seo a leanas: 0 = Go hannamh (scileanna dóthanacha nó neamhbhainteach)

1 = Uaireanta (uair sa tseachtain seachas gach lá)

2 = Go minic (laethúil)

Is féidir an phróifíl seo a úsáid le heolas a bhailiú ar láidreachtaí, deacrachtaí nó difríochtaí dalta in urlabhra, teanga agus cumarsáid. Sa chás go sainaithnítear deacracht nó difríocht ní thugann sin le fios go bhfuil gá le tacaíocht sa réimse áirithe sin. Ní uirlis dhiagnóiseach é seo agus bíonn ann d'éagsúlacht i measc urlabhra, teanga agus scileanna cumarsáide gach duine.

Friotal Eispriseach (Labhairt)

Maidir leis an dalta:

Go hannamh Uaireanta Go minic

☐ an deacair orthu smaoineamh faoi fhocail áirithe (e.g. d'fhéadfaidís labhairt agus an focal á sheachaint nó géilleadh)			
☐ an ndéanann siad deireadh focal, cosúil le hiolraí A Niocláis, ní oireann sin don ghaeilgea fhágáil amach?			
☐ an meascann siad ord na bhfocal in abairtí?			
☐ an bhfuil deacracht acu abairtí níos faide a chruthú trí chónaisc a úsáid (e.g. má, mar sin, nó)?			
☐ an bhfágann siad eolas ar lár nuair a mhíníonn siad iad féin nó a insíonn siad scéal?			
☐ an meascann siad ord mínithe nó scéil?			
Iomlán:			

Gabhchumas Teanga (Teanga Labhartha a Thuiscint)

Maidir leis an dalta:

Go hannamh Uaireanta Go minic

☐ an bhfuil deacracht acu treoracha níos faide a leanúint nó gan ach cuid díobh a leanúint?			
☐ an bhfuil deacracht acu cuimhneamh ar rudaí a deir daoine/an dteastaíonn uathu go dtugtar treoracha arís?			
☐ an bhféachann siad ar ghníomhartha daltaí eile le treoracha a leanúint?			
☐ an gcaitheann siad go litriúil le rudaí?			
☐ a bhfuil deacracht acu scéalta grinn agus imeartas focal a thuiscint?			
☐ a bhfuil deacracht acu ciall a chuirtear in iúl a thuiscint?			
☐ an nglacann sé i bhfad orthu ceist a fhreagairt?			
☐ an mbíonn drogall orthu ceistanna a fhreagairt sa rang?			
Iomlán:			

Stór Focal

Maidir leis an dalta:

Go hannamh Amanna Go minic

☐ an bhfuil réimse teoranta de stór focal acu?			
☐ an úsáideann siad focail neamhshonracha cosúil le 'stuif' agus 'rud' go minic?			
☐ an bhfuil deacracht acu an chiall atá ag focail a thuiscint agus cuimhneamh orthu?			
☐ an mbaineann siad mí-úsáid as focail (e.g. iad a úsáid sa chomhthéacs mícheart)			
Iomlán:			

Teanga Scríofa a Thuiscint (Léamhthuiscint agus Léiriú)

An bhfuil deacracht ag an dalta:

Go hannamh Amanna Go minic

☐ an méid atá á léamh acu a thuiscint (seachas a bheith ábalta brí a bhaint as)?			
☐ ceisteanna a fhreagairt agus eolas a achoimriú i dtéacs scríofa?			
☐ smaointe a struchtúru agus a eagrú i bpíosaí scríofa?			
☐ abairtí a chur le chéile agus an ghramadach cheart a úsáid i bpíosaí scríofa?			
☐ an t-ábhar ceart a úsáid (e.g. stór focal) le brí a chur in iúl i bpíosaí scríofa?			
☐ le litriú?			
Iomlán:			

Cumarsáid Shóisialta (Teanga Phragmatach)

An bhfuil difríocht ag an dalta (i gcomparáid le formhór an ranga) ar na bealaí seo:

Go hannamh Amanna Go minic

☐ comhrá a thosú?			
☐ babhtáí a ghlacadh i gcomhrá?			
☐ leanúint le hábhair chomhrá?			
☐ ábhair chomhrá a athrú?			
☐ teagmháil súl a úsáid?			
☐ an bhfuil siad eolach ar a spás pearsanta?			
☐ gothaí cuí gnúise a úsáid?			
☐ gothaí gnúise daoine eile a thuiscint? (e.g. nuair nach dtuigeann daoine eile iad)			
☐ a aithint/a rá cathain nach dtuigeann siad?			
☐ idirghníomhú nó páirt a ghlacadh le daoine eile i ngníomhaíochtaí grúpa?			
Iomlán:			

An é an Béarla céadteanga an dalta?

Is é Ní hé

Nótaí:

Síniú:

Dáta
Críoc

Treoirlínte scórála do Sheicliosta Próifílithe Urlabhra, Teanga agus Cumarsáide an CNOS d'Iar-Bhunscoileanna

Tuiscint

Má scóráilann dalta;

0		Ní theastaíonn aon ghníomh eile sa réimse seo.
1-2		Ba cheart monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar an ngé seo.
3 nó níos		Bhainfeadh an dalta seo tairbhe as tacaíocht bhreise. D'fhéadfadh an dalta seo tairbhe a bhaint as atreorú go Teiripeoir Urlabhra agus Teanga

Cuir na scóir iomlána charnacha ó gach mír sa bhosca scórála thíos, agus smaoinigh ansin ar láidreachtaí agus scileanna an dalta faoi láthair i ngach limistéar.

Réimse	Iomlán	Tuiscint ar an scór thuas	In ainneoin scóir ar bith, cén láidreacht nó scil atá ag an dalta faoi láthair sa réimse seo?
<i>Friotal Eispriseach</i>			
<i>Gabhchumas Teanga</i>			
<i>Stór Focal</i>			
<i>Teanga scríofa</i>			
<i>Cumarsáid Shóisialta</i>			

CONAS AN SEICLIOSTA PRÓIFÍLTHE CUMARSÁIDE A ÚSÁID

Dearadh an seicliosta seo mar uirlis faoi stiúir mhúinteora le láidreachtaí, deacrachtaí agus difríochtaí urlabhra, teanga agus cumarsáide dalta a phróifíliú.

Cén fáth gur cheart an seicliosta seo a úsáid?

Leis an seicliosta seo ligtear do mhúinteoir:

- láidreachtaí, deacrachtaí agus difríochtaí daltaí a phróifíliú
- tacaíocht a dhearadh agus a phleanáil
- an gá a shainithint atá le measúnú breise nó le hatreorú ar aghaidh go seirbhísí TUT
- an éagsúlacht a aithint in urlabhra, teanga agus cumarsáid daltaí
- athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn daltaí

Conas an seicliosta a riar

Ba cheart do mhúinteoir nó roinnt múinteoirí a bhfuil aithne mhaith acu ar an dalta an seicliosta a líonadh. Tá ráitis sa seicliosta ina ndéantar cur síos ar scileanna cumarsáide na ndaltaí. Do gach ráiteas, iarrtar ar an mhúinteoir eolas a sholáthar faoi cé chomh minic a léiríonn an dalta iompraíocht/scil/cumas etc.

0	Go hannamh (scileanna measartha nó neamhbhainteach)
1	Uaireanta (uair sa tseachtain seachas gach lá)
2	Go minic (laethúil)

Ba cheart don mhúinteoir an fhreagairt a roghnú a dhéanann an cur síos is fearr ar an dalta, dar leo. Ba cheart gach earra a léamh go cúramach agus ní mholtar aon mhír a fhágáil bán.

Leideanna riaracháin

1. Má bhraitheann tú nach féidir leat breithiúnas a dhéanamh, scóráil mar 0 é agus cuir nóta tráchta leis.
2. D'fhéadfaí an bosca nótaí tráchta a úsáid le haon eolas breise a thaifeadh, cosúil le breathnóireacht i seomra ranga, teangacha breise, diagnóis reatha, measúnuithe a rinneadh le déanaí, etc.
3. Labhair le mhúinteoirí eile i do scoil atá oilte ar an uirlis agus a úsáideann í.
4. Labhair le daoine eile a bhfuil aithne mhaith acu ar an dalta chun tacú leat an uirlis a úsáid; tuismitheoirí, daoine eile a mhúineann/a thacaíonn leis an dalta.
5. Déan cleachtadh ar do chinnteoireacht a réasúnú; cuir ceisteanna cosúil le 'Cén fáth gur chuir mé tic le 'Go minic'?
6. Smaoinigh ar shonraí eile a bailíodh faoin dalta, e.g. measúnuithe scoile, iarthuairiscí, breathnóireacht seomra ranga, agus obair churaclaim.

Conas an seicliosta a scóráil?

Céim 1: Scríobh an scór carnach sa bhosca **iomlán** i ngach mír.

Sampla:

		Vocabulary		
Does the student:		rarely	sometimes	Often
☐	have a limited range of vocabulary?			2
☐	frequently uses non-specific words such as 'stuff' and 'thing'?		1	
☐	have difficulty understanding and remembering word meanings?		1	
☐	misuse words e.g uses them in the wrong context			2
Total:		6		

Céim 2: Aistrigh an scór carnach iomlán ó gach mír isteach sa **bhosca scórála** ar leathanach 3.

Sampla:

	Total	Interpretation
Expressive Language	5	
Receptive Language	4	
Speech	1	
Vocabulary	6	
Written language	3	
Social Communication	1	

Céim 3:

A) Léirmhíniú ar thorthaí: Déantar gach limistéar den teanga a scóráil ar bhonn aonair. Níl scór iomlán ann. Má scórálann dalta an méid seo a leanas **in aon réimse den teanga:**

0	➔	Ní theastaíonn aon ghníomh eile sa limistéar seo
1-2	➔	Ba cheart monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar an réimse seo cumarsáide.
3 nó níos mó	➔	D'fhéadfadh an dalta seo tairbhe a bhaint as tacaíocht bhreise, agus as atreorú go Teiripeoir Urlabhra agus Teanga, b'fhéidir.

B) Láidreachtaí agus scileanna reatha: In ainneoin scór ar bith, smaoinigh faoi cad iad na láidreachtaí agus scileanna reatha do gach **réimse teanga.**

Area	Total	Interpretation of score as above	Despite any scores, what is an existing strength or skill of the student in this area?
Expressive Language			
Receptive Language			
Vocabulary			
Written language			
Social Communication			